Miljø-
direktoratet

RAUMA ULLVAREFABRIKK AS AVD RAUMA
6310 Veblungsnes

Oslo, 22. september 2026

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
Håkon Hjelden	2025/146 2026.0079.miljodir	Grunde Pellerud

Rapport etter tilsyn 18. august 2026

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos RAUMA ULLVAREFABRIKK AS AVD RAUMA (virksomhetsnummer: 971755512).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens internkontroll har mangler
- Avvik 2: Virksomheten mangler et dokumentert måleprogram
- Avvik 3: Virksomheten har overskredet utslippsgrensene av kjemisk oksygenforbruk (KOF) til vann
- Avvik 4: Virksomheten mangler et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på avvik 2.

RAUMA ULLVAREFABRIKK AS AVD RAUMA må snarest rette opp avvik. Miljødirektoratet ber om en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 1. november 2026.

Dere må betale gebyr

RAUMA ULLVAREFABRIKK AS AVD RAUMA må betale et gebyr på 43 100 kr for tilsynet.

Miljø-
direktoratet

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Grunde Pellerud. Merk svaret med saksnummer 2025/146 og tilsynsnummer 2026.0079.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens internkontroll har mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelsen til virksomhet etter forurensningsloven, pkt. 2.6 Internkontroll
- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Beskrivelse av krav

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven og relevante forskrifter til disse lovene.

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Rutinene skal være dokumentert.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Rauma Ullvare har utslippsgrenser til vann fastsatt i sin tillatelse. Under tilsynet redegjorde virksomheten for rutiner for oppfølging av utslipp til vann. Virksomheten kunne imidlertid ikke dokumentere at rutinene er nedfelt i deres internkontrollsystem.

Dette gjelder blant annet rutiner for;

- prøvetagning og analyse av vann
- vedlikehold av prøvetagningsutstyr
- vurdering av analyseresultater
- oppfølging av eventuelle brudd på utslippsgrensene
- rapportering av utslippsdata til Miljødirektoratet

Virksomheten mangler også dokumenterte rutiner for substitusjon av kjemikalier (se avvik 4)

Virksomheten har et dokumentert avvikssystem, men det fremkom under tilsynet at brudd på miljøregelverk ikke blir håndtert i dette systemet.

Virksomheten fikk etter tilsyn av Miljødirektoratet i 2022 to avvik. I et av avvikene ble det påpekt at virksomheten hadde mangler i sin utslippskontroll da de ikke kunne vise at deres målinger av utslippsvannmende var representativ.

Rauma Ullvare opplyste i sin tilbakemelding til Miljødirektoratet, datert november 2022, om planlagte tiltak for retting av avviket. Under tilsynet fremkommer det at disse tiltakene først ble implementert i august 2025. Virksomheten kan ikke dokumentere arbeidet med å rette opp avviket på utslippskontroll fra 2022, og årsakene til at retting av avviket først ble gjennomført i 2025.

Miljø-
direktoratet

Virksomheten kan under tilsynet ikke vise en dokumentert avviksbehandling av overskridelsene på utslippsgrensene til vann i 2025 omtalt i avvik 3.

Avvik 2: Rauma Ullvare AS mangler et dokumentert måleprogram

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven 10. 1 Utslippskontroll og måleprogram vilkår om program for utslippskontroll

Beskrivelse av krav

Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene
- (volumstrømsmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som
- reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Valgt frekvens for tredjepartskontroll og for deltakelse i ringtester skal også fremgå av måleprogrammet. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Rauma Ullvare har under tilsynet redegjort for gjennomføring av prøvetaking og analyser av utslipp til vann. Det foreligger imidlertid ikke et dokumentert måleprogram som beskriver virksomhetens utslippsmålinger til vann.

Miljødirektoratet ser alvorlig på dette avviket.

Avvik 3: Virksomheten har overskredet utslippsgrensene av kjemisk oksygenforbruk (KOF) til vann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, 3.1 Utslippsbegrensninger

Beskrivelse av krav

Tillatelsen 3.1 oppgir virksomhetens utslippsgrenser til vann. For KOF er konsentrasjonsgrensen en ukesmiddel på 600 mg/l.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten oppgir å analysere 6 vannprøver av avløpsvann årlig for KOF. Ved gjennomgang av analyseresultatene for prøver tatt 2025 viser resultatene overskridelser i februar, april, august, og desember med henholdsvis 780, 650, 740 og 690 mg/l. Prøver tatt i februar og april 2026 er under

kravet om 600 mg/l. Det er tatt prøve i juni og august, men virksomheten har ikke mottatt analyseresultatene fra disse prøvene.

Avvik 4: Virksomheten mangler et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, 6. Kjemikalier
- produktkontrolloven § 3a

Beskrivelse av krav

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk, og endelig disponering av produktet, skal vurderes.

Virksomhet som bruker kjemikalier som kan medføre virkning som nevnt i produktkontrolloven § 1 skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten opplyste under tilsynet at alle kjemikaliene og tilhørende sikkerhetsdatabladene registreres i styringssystem (PlussOffice). På tilsynet ble det etterspurt om virksomheten hadde et dokumentert system for substitusjonsvurdering av kjemikalier.

Virksomheten opplyste at kjemikalier erstattes etter anbefaling fra leverandør, og at sikkerhetsdatabladene til gamle og nye kjemikalier sammenlignes før eventuelt bytte. Virksomheten kunne imidlertid ikke vise til dokumenterte vurderinger de hadde utført i forbindelse med kjemikaliebytte. De kunne heller ikke vise til fastsatte kriterier eller en dokumentert systematisk metode for å vurdere om et kjemikalie bør erstattes med et mindre helse- eller miljøfarlig alternativ.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at RAUMA ULLVAREFABRIKK AS AVD RAUMA må betale et gebyr på 43 100 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 18. august 2026 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage
Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet
Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrolloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og produktkontrolloven § 8. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av RAUMA ULLVAREFABRIKK AS AVD RAUMA sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok
- Grunde Pellerud
- Joakim Sandkjenn

Kontaktperson hos RAUMA ULLVAREFABRIKK AS AVD RAUMA
- Håkon Hjelden

Anlegg kontrollert
Følgende anlegg tilhørende RAUMA ULLVAREFABRIKK AS AVD RAUMA ble kontrollert under tilsynet:
- Rauma Ullvarefabrikk, Rauma

Tema kontrollert
Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:
- Internkontroll
- Tanklagring
- Utslipp til vann
- Måleprogram

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Kjemikalie:
- Internkontroll
- Substitusjonsplikt

Regelverk
Tilsynet omfattet følgende regelverk:
- Tillatelsen til virksomhet etter forurensningsloven for Rauma Ullvarefabrikk av 02.03.2012
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Analyseresultater av avløpsvann for 2025 og 2026

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen	Grunde Pellerud
seksjonsleder	tilsynsleder

Kopi:

Rauma Kommune

Statsforvalteren i Møre og Romsdal